

Katri Tulkki

Jälkiä

Lisälehtiä Suutarlan Siikarlan historiikkiin

Jälkiä

Katri Tulkki

Jälkiä

Lisälehtiä Suutarlan Siikarlan historiikkiin

© 2023 Tulkki, Katri

Kustantaja: BoD – Books on Demand. Helsinki, Suomi

Valmistaja: Bod – Books on Demand, Nordenstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-0382-3

Isovanhemmilleni Laurille ja Oilille

Sisällysluettelo

Saatesanat	9
Kuva piirongin päällä	13
Suutarlan Siikarla	16
Suutarlan Siikarla	18
Talo joutuu kruunulle	21
Ruotsista suurvalta – Siikarlasta ratsutila	23
Suuret kuolonvuodet	27
Ruotsi menettää Itämeren herruuden	30
Siikarlasta perintötal	32
Heikki-Siikarla	36
Suomi osaksi Venäjän keisarikuntaa	38
Suuret nälkävuodet	43
Heikki Heikinpoika Siikarla	46
Tragedia	50
Routavuodet	54
Irti Venäjästä	57
Itsenäisessä Suomessa	
- sukupolvi vaihtuu Siikarlassa	59
Heikin perintö	63

Lauri ja Oili	67
Santalan torppa	70
Kiertolaiset	71
Paluu Siikarlaan	75
Muutto Saloon	76
Särkyneitä unelmia	80
Suursota syttyy	84
Siirtolaiset	87
Oskari	89
Janne/John	81
Armas	93
Äitienpäivä 19.5.2019	98
Jälkikuvia	103
Kiitokset	113
Liitteet	115
Lähteet	123

Saatesanat

Alun perin oli tarkoitukseni laatia vain lyhyt esittely isäni Toivo Siikarlan sukutaustasta julkaisuun, joka käsitti vanhempieni jatkosodanaikaisen kirjeenvaihdon. Mutta toisin kävi. Tiesin, että isä oli isänsä puolelta vanhaa talonpoikaissukua Karinaisista Varsinais-Suomesta. Käytössäni oli Hugo Siikarlan laatima Siikarlan sukutalon historiikki, josta selvisivät talon vaiheet ja isännät 1500-luvulta saakka. Kaikkiin kysymyksiini historiikki ei vastannut, mutta sen avulla pääsin hyvään alkuun. Isän vanhemmista Lauri ja Oili Siikarlasta jouduin etsimään tietoa myös muista lähteistä, sillä historiikki keskittyy taloon ja sen isäntiin.

Siikarlan historiikin ohella hyödyllisiksi osoittautuivat erityisesti Karinaisten, Tarvasjoen ja Pöytyän paikallishistoriat sekä Timo Verhon selvitykset seudun vanhoista talonpoikaissuvuista. Paljon löytyi myös muuta paikallishistoriaan liittyvää kirjallisuutta. Arkistotutkimus oli tässä työssä keskeistä. Erityisesti Maskun kihlakunnan henkikirjat osoittautuivat hyödyllisiksi. Samoin yllättävää kyllä myös Aura/Uusi Aura -lehden sekä Turun Sanomien vanhat vuosikerrat. Hakusana *siikarla* toi monta osumaa, jotka veivät tätä työtä eteenpäin. Onnekseni Kansallisarkiston aineistojen digitointi eteni tämän työn aikana niin, että saatoin tutkia aineistoja myös kotipääätteeltä.

Isä oli viettänyt varhaislapsuutensa Siikarlassa. Suutarlan kylänmäki oli hänen lapsuusajan leikkiensä maisema. Me lapset kasvoimme sen sijaan Helsingissä, jonne opinnot ja työ olivat isän johdattaneet. Karinaisissa olen käynyt vain kaksi kertaa. Ensimmäisen kerran koulutyttönä joskus 1950- ja 1960-lukujen vaihteessa vanhempieni kanssa. Toiseen vierailuun vierähti aikaa

peräti 70 vuotta! Se toteutui vasta vuonna 2019, jolloin olin jo alkanut kerätä aineistoa tätä työtä varten. Vähäisen paikallistuntemukseni takia olen aika ajoitin tuntenut epävarmuutta. Siksi kaikki suvun piiristä saatu palaute on ollut tärkeää.

Tämä tarina on ollut tekijälleen paitsi matka oman suvun ja perheen historiaan, myös kertauskurssi Suomen historiasta. Ensimmäisessä luvussa *Suutarlan Siikarla* seurataan talon vaiheita Kustaa Vaasan ajoista vuodesta 1540 aina 1800-luvun alkuvuosiin. Tuona aikana Ruotsista kehittyi Itämeren piiriä hallitseva suurvalta talonpoikaisarmeijoihin. Siikarlasta tulee Maskun komppanian ratsutila numero 65. 1700-luvun lopulla Ruotsi menettää Itämeren herruuden nousevalle mahdille Venäjälle. Baltian vilja-aitan menetys kääntää huomion maanviljelyn kehittämiseen. Isojako mullistaa maanomistusolot ja Siikarlasta tulee perintötalo. Vuonna 1805 talo jaetaan veljesten Heikki Juhonpojan ja Kalle Juhonpojan kesken. Heikki-Siikarla ja Kalle-Siikarla syntyvät.

Toisessa luvussa seurataan *Heikki-Siikarlan* vaiheita vuodesta 1809, jolloin Suomi liitetään osaksi Venäjän keisarikuntaa, 1930-luvun alkuvuosiin maailmaa ravistelleen talouslaman kynnykselle. Painopiste on vuosissa 1877–1929, jolloin isäntänä on isän isoisä Heikki Heikinpoika Siikarla. Heikki luotsaa talon läpi kriisien ja yhteiskunnallisten murrosaikojen, joiden seurauksena Suomi irtautuu Venäjästä ja saavuttaa valtiollisen itsenäisyyden. Tässä luvussa tutustutaan myös Heikin ensimmäisen puolison Edlan sukutaustaan ja traagiseen kohtaloon. Edlan kuolema Lauri-pojan syntymän jälkeen kuuluu niihin harvoihin sukutarinoihin, jotka tunsin. Tätä kirjoitettaessa Heikki-Siikarlan tarina tuli päätökseen, kun sen maat liitettiin kiinteistökaupassa talon toiseen puoliskoon Kalle-Siikarlan. Kehä kiertyi umpeen.

Pysyvä asutus alkoi levitä Tarvasjoen latvavesien erämaihin 1300-luvun alussa. Neljän vuoden verovapauden turvin uudisasukkaat rakensivat talonsa ja raivasivat peltonsa asumattomiin korpiin. Karinaisten kylät saivat alkunsa. Kun Turun linnaläänin ensimmäinen maakirja vuonna 1540 laadittiin, oli Suutarlan kylässä viisi taloa. Siikarla ja Sauhula mainitaan nimeltä. Muista taloista on aikakirjoihin jäänyt vain isäntien nimet. Vuonna 1606 Siikarlan isännäksi tuli Pertti Martinpoika Tilkasista. Hänen jälkeensä on sama suku pitänyt taloa.

Suutarlan Siikarlan tarina kuljettaa lukijan Kustaa Vaasan ajoista itsenäisen Suomen alkuvuosiin. Talon vaiheisiin kietoutuvat myös kirjoittajan suvun kohtalot. Isän isoisä Heikki Heikinpoika Siikarla isännöi Heikki-Siikarlana tunnettua talon toista puoliskoa vuosina 1877- 1929. Hän luotsasi talon läpi kriisien ja yhteiskunnallisten murrosaikojen, mutta koki myös suuria menetyksiä. Tutustuminen sukutalon historiaan johdattaa kirjoittajan myös oman perheen kipukohtiin.

Historia jättää jälkensä arkistojen kätköissä hapertuviin asiakirjoihin, mutta myös ihmisten mieliin ja muistoihin.

Arkkitehti Katri Tulkki (1945) on aikaisemmin julkaissut äitinsä Eva Siikarlan ja isovanhempiensa Lauri Tudeerin ja Maija Åkerman-Tudeerin sodanaikaisen kirjeenvaihdon teoksessa Sodan pitkä varjo.

